

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? Razlozi za donošenje Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama uslovljeni su potrebom kvalitetnijeg uređivanja oblasti sticanja nacionalnih stručnih kvalifikacija u cilju daljeg razvoja cjeloživotnog učenja, povezivanju formalnog obrazovanja sa neformalnim učenjem, priznavanju neformalnog i informalnog učenja i ranije stečenih znanja, što će omogućiti vidljivost kvalifikacija koje pojedinac posjeduje, a samim tim olakšati njegovo zapošljavanje, bolji položaj na tržištu rada i mobilnost. Takođe će se pojedine odredbe jasnije definisati u cilju otklanjanja određenih nejasnoća koje su uočene u dosadašnjoj primjeni važećih zakonskih rješenja, a uvodi se i nova vrsta kvalifikacija – mikrokvalifikacije. Postojali su problemi u postupku priznavanja inostranih sertifikata i potvrda u svrhu zapošljavanja u Crnoj Gori koji su do sada vodili licencirani organizatori obrazovanja odraslih. Predlogom zakona predviđeno je da postupak obavlja Centar za stručno obrazovanje, kao nadležna institucija za izradu programa za stručne kvalifikacije do nivoa V. Postupak sticanja stručnih kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja, kao i postupak priznavanja inostranih sertifikata u oblasti visokog obrazovanja je takođe Predlogom zakona uređen na način koji obezbjeđuje kvalitet. Tako se propisuje da ovaj postupak vodi ustanova visokog obrazovanja u skladu sa svojim aktom. Predlogom zakona je predviđeno da se nacionalne stručne kvalifikacije u oblasti visokog obrazovanja stiču na osnovu posebnog programa obrazovanja koji je akreditovala nadležna Agencija. Predlogom zakona utvrđuje se da ispitnu komisiju za provjeru znanja, vještina i kompetencija za sticanje stručne kvalifikacije obrazuje Ispitni centar od licenciranih ispitivača sa liste ispitivača, umjesto dosadašnjih organizatora obrazovanja; provjeru znanja za sticanje mikrokvalifikacije vrši komisija koju obrazuje organizator obrazovanja, koju čine ispitivači koji ispunjavaju uslove u skladu s programom obrazovanja od kojih dva člana određuje organizator obrazovanja, a jednog člana određuje Centar za stručno obrazovanje; provjeru znanja, vještina i kompetencija za sticanje ključne kompetencije vrši komisija koju obrazuje organizator obrazovanja, a koju čine i licencirani ispitivači sa liste ispitivača, čime se osigurava kvalitet provjere planiranih ishoda učenja. Predlogom zakona je predviđen uslov da lice koje stiče stručne kvalifikacije ima najmanje 15 godina života, što je u skladu sa propisima kojima se definiše pojam odraslih, kao i precizira pojam stranca koji može steći kvalifikaciju u skladu sa posebnim propisima.	
2. Ciljevi - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.	

Predloženim zakonskim rješenjima će se postići efikasnije procedure sticanja stručnih kvalifikacija i priznavanja inostranih sertifikata, uz obezbijeđen kvalitet provjere znanja, odnosno priznavanja inostranog sertifikata. Takođe, uvođenjem mikrokvalifikacija ciljano se pomaže pojedincima u sticanju znanja, vještina i kompetencija koje su im potrebne za lični i profesionalni razvoj. Radi se o kvalifikacijama male kreditne vrijednosti, ali koje treba da omoguće brže sticanje novih znanja, vještina i kompetencija koje su potrebne tržištu rada. Ovakav tip kvalifikacija je u skladu sa Preporukom o evropskom pristupu mikrokvalifikacijama za cjeloživotno učenje i zapošljivost, koju je donio Savjet Evropske unije 2022. godine, a kojom se nastoji poduprijeti razvoj, sprovođenje i priznavanje mikrokvalifikacija, kvalitet njihovog sticanja i transparentnost tog postupka.

Predlog Zakona o Nacionalnim stručnim kvalifikacijama predviđen je Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore 2024-2027, kao i Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2024 – 2027.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)?
- Obrazložiti preferiranu opciju.

Cilj Predloga Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama je stvaranje uslova za obezbjeđivanje i unapređivanje kvaliteta u sticanju stručnih kvalifikacija i priznavanju inostranih sertifikata, kao i uvođenje novog tipa kvalifikacija tj. mikrokvalifikacija koje su potrebne tržištu rada.

Usvajanje i impementacija zakona će omogućiti realizaciju ciljeva prepoznatih usvojenim dokumentima i opredjeljenjima resornog Ministarstva u ovoj oblasti.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu (nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne)?
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zakon će direktno i pozitivno uticati na lica koja žele da steknu stručnu kvalifikaciju, odnosno lica koja su stekla stručnu kvalifikaciju u inostranstvu i imaju pravni interes da im sertifikat stečen u drugoj zemlji bude priznat u Crnoj Gori.

Sticanje stručnih kvalifikacija će uticati na osnaživanje preduzetničkog duha, čime se indirektno podstiče stvaranje novih privrednih subjekata i istovremeno povećava tržišna konkurencija koja će se zasnivati na unapređenju kvaliteta ljudskih resursa u Crnoj Gori.

Sticanje mikrokvalifikacija će ciljano pomoći pojedincima u sticanju znanja, vještina i kompetencija koje su im potrebne za lični i profesionalni razvoj, i brže će se odgovoriti potrebama tržišta rada.

Implementacija zakona ne utiče na stvaranje troškova građanima i privredi.

Sprovođenje propisa neće dovesti do stvaranja biznis barijera, kao ni dodatnih administrativnih opterećenja.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju propisa nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva, niti implementacijom propisa nastaju međunarodne finansijske obaveze.

Primjena propisa će omogućiti priliv sredstava u Budžet u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su prijedlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Za izradu Predloga zakona nije korišćena ekspertska podrška.

U skladu sa Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG”, br. 41/18), javni poziv za predlaganje predstavnika/ce nevladine organizacije u Radnoj grupi za pripremu Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama objavljen je 20. maja 2024. godine na internet stranici Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. Na predmetni javni poziv nije bilo prijava zainteresovanih predstavnika NVO sektora.

Takođe, u skladu sa Uredbom, 30. oktobra 2024. godine Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija raspisalo je poziv za javnu raspravu o tekstu Nacrta zakona koja je trajala do 18. novembra 2024. godine (link: <https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-o-zakonu-o-nacionalnim-strucnim-kvalifikacijama>). Primjedbi i sugestija na nacrt zakona nije bilo.

Ministarstvo je, na tekst Predloga zakona dobilo pozitivno mišljenje Sekretarijata za zakonodavstvo.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoje prepreke za impementaciju Predloga Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama.

Za monitoring primjene propisa biće zaduženo Ministarstvo prosvjete, Centar za stručno obrazovanje i Ispitni centar.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva biće broj lica koja su prošli program obuke za stručnu kvalifikaciju, mikrokvalifikaciju, odnosno ključnu kompetenciju, broj lica koja su stekli sertifikat, odnosno potvrdu za stručnu kvalifikaciju, mikrokvalifikaciju, odnosno ključnu kompetenciju.

Datum i mjesto

Podgorica, 14. februar 2025. godine

Starješina

Stela Juric-Sjekavicić